

Toespraak Valeriya Krasovskaya tgv herplanting vierde boom

Vandaag zijn we hier samengekomen om de vier verdwenen Belarussische mannen te herdenken. Laat ik hun namen nogmaals uitspreken: Yuri, Viktor, Dmitry, Anatoly. Maar we kunnen tegelijkertijd ook onze solidariteit tonen met de mensen in Belarus. De Onafhankelijkheidsdag van Belarus is precies vandaag. De mensen uit Belarus mogen de Onafhankelijkheid niet vieren.

21 jaar geleden verdwenen:

- De voormalige minister van de binnenlandse zaken Yuri Zakharenko,
- De journalist en cameraman Dmitry Zavadsky,
- De ambitieuze politicus Viktor Gonchar,
- Zijn vriend de ondernemer Anatoly Krasovsky. Anatoly was mijn vader.

Ze verdwenen 21 jaar geleden. Er is nog steeds niets veranderd in de politiek van Belarus.

Waar moet ik beginnen om de huidige situatie in Belarus te schetsen? Er is ZO veel geweld. Dagelijks krijgen we berichten te horen over weer nieuwe gevangenen, over strafzaken, en over buitensporig geweld van de politie naar de bevolking.

Sinds de zomer van vorig jaar zijn er meer dan tien duizend mensen opgepakt in Belarus. Ze werden opgepakt omdat ze protesteerden tegen de gepleegde verkiezingsfraude. Omdat ze in wit en rood waren gekleed, de kleuren van de onafhankelijke Belaru. Omdat ze een wit-rood-wit gekleurde vlag op hun balkon hadden hangen. Omdat ze pech hadden en toevallig langs de demonstraties liepen onder weg naar familie of onderweg naar een winkel om boodschappen te doen. In alleen de afgelopen maand hebben meer dan honderd mensen een gevangenisstraf gekregen. Onder die mensen zijn journalisten, vrouwen, tieners, invaliden. Niemand wordt gespaard. De strafzaken zijn nu gaande. De strafzaken dienen om mensen die nog vrij zijn bang te maken.

De straffen zijn zwaar. De zwaarste tot nu toe is 10 jaar cel. Tien jaar cel voor Alexander Kradyukov, de getuige van de dood van een vreedzame protestant Gennady Shutov. Deze Gennady Shutov was doodgeschoten door politie-agent. Alexander Kardjyukov stond toevallig daarnaast. Hij heeft 10 jaar cel gekregen zodat niemand zijn verhaal te horen kan krijgen. De politie-agent die Gennady Shutov doodschoot is officiëel het slachtoffer. Niet de dader.

Stel je voor dat je tien jaar de cel ingaat in een Belarussische gevangenis. Hoe kom je daar over 10 jaar uit? Ben je nog mens als je eindelijk vrij bent? Heb je nog dromen, heb je nog ambities?

Meer dan 900 mensen worden strafrechtelijk vervolgd voor hun deelname in de vreedzame protesten voor, tijdens of na de verkiezingen van augustus. Van deze 900 hebben 289 mensen in Belarus de status van politieke gevangenen. Achter deze cijfers zijn echte mensen met namen, gezichten, en levens. Een voorbeeld. Onder deze gevangengenomen mensen is iemand die ik persoonlijk ken, Alexander Vasilevitch. Hij was nog voor de verkiezingen op 28 juli gearresteerd. Hij wilde garant staan voor Viktor

Babariko, presidentskandidaat die al eerder in de maand juni in de gevangenis was opgesloten. Alexander blijft in gevangenis, tot nu toe zonder beschuldiging. Zijn tweede dochter is paar maanden geleden geboren. Hij heeft haar nog niet kunnen zien.

Ondanks talloze meldingen van geweld en martelingen door politie-agenten is er tot nu toe geen enkele strafzaak begonnen tegen politie.

Zolang dictator Loekashenko de macht blijft houden, blijven honderden onschuldige mensen achter de tralies. En diegenen die martelingen hebben verricht worden niet tot verantwoording geroepen. Diegene die mensen hebben vermoord tijdens de vreedzame protestacties worden niet gestraft. En we komen de waarheid over het lot van de 21 jaar geleden verdwenen geledenen mannen Yuri, Victor, Anatoly en Dmitry, ook maar niet te weten. Dit is helaas de realiteit.

In augustus vorig jaar heerste in Belarus maar ook in het buitenland het gevoel van optimisme: het einde van de dictatuur was eindelijk in zicht. Het is inmiddels maart, en de optimisme is er niet meer. We stonden op het punt om geschiedenis te keren, zo voelde het, en toch is het niet gelukt. Wat hadden we nog meer moeten of kunnen doen? Dit is de vraag die ik mezelf sinds de verdwijning van mijn vader op 16 september 1999 stel. Dit is de vraag die nu veel mensen in Belarus zich stellen.

Het is aan ieder van ons om te beslissen of en hoe we solidariteit met de mensen uit Belarus tonen. Deze bijeenkomst is natuurlijk een uiting van solidariteit. Brieven schrijven aan politieke gevangenen is ook een uiting van solidariteit. Het aan de kaak blijven stellen van de misdaden van de president van Belarus Loekashenko is ook een uiting van solidariteit.

Ik wil jullie bedanken dat jullie vandaag aan de mensen van Belarus denken. Dat jullie betrokken blijven.

Dank jullie wel.

Eindhoven, 25 maart 2021